

**Інтеграція науки і практики в умовах модернізації спеціальної освіти України:
збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції 23-24 березня 2023
року / за заг.ред. С.Д.Яковлевої, Н.В.Кабельнікової. Івано-Франківськ, 2023. 379 с.**

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет**

Всеукраїнська науково-практична конференція

**«ІНТЕГРАЦІЯ НАУКИ І ПРАКТИКИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ
СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»**

23-24 березня 2023 року

ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Івано-Франківськ, 2023

© Педагогічний факультет ХДУ, 2023

Інтеграція науки і практики в умовах модернізації спеціальної освіти України: збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції 23-24 березня 2023 року / за заг.ред. С.Д.Яковлевої, Н.В.Кабельнікової. Івано-Франківськ, 2023. 379 с.

Електронне наукове видання підготовлено за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інтеграція науки і практики в умовах модернізації спеціальної освіти України», яка відбулась на базі педагогічного факультету Херсонського державного університету 23-24 березня 2023 року.

Збірка складається з тез фахівців зі спеціальної педагогіки та спеціальної психології, що присвячені актуальним проблемам організації освітньо-корекційного процесу з дітьми з особливими освітніми потребами у закладах спеціальної та загальної освіти з інклюзивним навчанням.

За зміст публікацій та достовірність даних несуть відповідальність автори

Редакційна колегія:

Яковлева С.Д., докторка психологічних наук, професорка

Миронова С.П., докторка педагогічних наук, професорка

Кабельнікова Н.В., кандидатка педагогічних наук, доцентка,

Ільїна Н.В., кандидатка педагогічних наук, доцентка

Ляшко В.В., кандидатка психологічних наук, доцентка

Меліхова В.В., кандидатка педагогічних наук, доцентка

Дрозд Л.В., кандидатка психологічних наук, ст. викладачка

Рецензенти:

Примакова В.В., докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КНВЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Ласточкина О.В., кандидатка пед. наук, доцентка кафедри логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Затверджено рішенням вченої ради Херсонського державного університету (протокол № 13 від 29.05.2023).

ЗМІСТ

Спеціальна педагогіка

Анісімова О.Е. ОРГАНІЗАЦІЯ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ.....	10
Бабаніна І.О. СУЧАСНІ МЕТОДИ КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З МОТОРНОЮ АЛАЛІЄЮ.....	14
Бажан С.О. НАПРЯМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З АУТИЧНИМ СПЕКТРОМ ПОРУШЕНЬ.....	17
Басай О.А. ДІАГНОСТИКА МОВЛЕННЕВОЇ СЛУХОВОЇ АГНОЗІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	20
Бозоян М.А. РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	26
Боряк О.В. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 016 СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА.....	28
Гаяш О.В. МЕТОДИ І ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ.....	32
Горбатюк О.Л. ДО ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	37
Горлачов О.С. АУДІОВЕРБАЛЬНА ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ.....	40
Григоренко Т.В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В СИСТЕМІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	43
Даніелян Л.Р. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ПЕРШОКЛАСНИКІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	44
Докучина Т.О. РОЛЬ МОБІЛЬНОСТІ У КАР'ЄРНОМУ ЗРОСТАННІ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	47
Євдокимов С.О. ПОБУДОВА ШТУЧНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ НА ОСНОВІ ТЕОРІЇ МОТИВАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ, СФОРМОВАНИХ З ДИТИНСТВА.....	50
Зарудна Л.А. РОЛЬ ПРАЦІ У ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	53

Ігнат О.В. ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	58
Ільїна Н.В. ПРОЦЕСИ СЕНСОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ДИТИНИ.....	61
Кирста Н.Р. ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ В ЗДО.....	65
Кіндрачук Н.М. ЗНАЧЕННЯ ГУМАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ЛОГОПЕДА НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	68
Кабельнікова Н.В. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО АБІЛІТАЦІЇ МОВЛЕННЄВОЇ ФУНКЦІЇ У ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ З НАСЛІДКАМИ ОРГАНІЧНОГО ПОШКОДЖЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ..	71
Камишна О.А. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕТ-ТЕРАПІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	76
Колишкін О.В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУПРОСТОРІ	80
Колокот М.Б. РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ТА БЛАГОДІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СТВОРЕНІ ПРОСТОРУ РІВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ПОТРЕБ ОСОБЛИВИХ ДІТЕЙ.....	85
Кравець Ю.О. ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІДЛІТКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	88
Круглик О.П. РОЗВИТОК МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ ЛЮДЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	91
Курбака В.Є. ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З ДОШКІЛЬНИКАМИ З ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ.....	93
Литвиненко І.О., Горшкова Н.О. НАПРЯМИ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА.....	96
Литвиненко О.О. КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ УСНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ЗАСОБАМИ АРТ-ТЕРАПІЇ.....	102
Луньова М.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ У ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ.....	108
Малахова О.О. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗНМ.....	112
Макарова А.П. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ	

«РАНКОВЕ КОЛО» У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	116
Марченко І.С. МОЖЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	121
Маршалик О.Г. АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ПЕРШОКЛАСНИКІВ З ООП В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО КЛАСУ.....	128
Матвєєва Н.О. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	132
Меліхова В.В. НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ В РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	137
Матвійчук І.І. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ УЧНЯМИ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	140
Миронова С.П. УРАХУВАННЯ РІВНІВ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ НАВЧАННІ.....	143
Михальська С.А. ГОТОВНІСТЬ ДІТЕЙ З ТИПОВИМ РОЗВИТКОМ ТА ЇХ БАТЬКІВ ДО МІЖОСОБИСТІСНОГО СПІЛКУВАННЯ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	146
Москаленко О.Л. ПРОЯВИ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	150
Мусієнко В.С. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДОШКІЛЬНИКАМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	154
Пасюра Ю.В. МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ СТИМУЛЯЦІЇ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ.....	158
Пахомова Н.Г., Вовк З.М. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АДЕКВАТНОЇ САМООЦІНКИ У ДІТЕЙ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	161
Посуховська А.С. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ В УЧНІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	167
Потомаха Т.Л. КОРЕКЦІЯ ЗАТРИМКИ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ДІАГНОСТИКО-КОРЕКЦІЙНИХ ГРУП.....	170
Прокопенко А.А. ОСОБЛИВОСТІ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОТОЧУЮЧИМ СВІТОМ ДІТЕЙ З ООП.....	175
Прохоренко Л.І. СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА УКРАЇНИ У ВИМІРАХ МИРУ ТА ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИРІШЕННЯ.....	180

Раєвська І.М. ПРОФІЛАКТИКА ТРУДНОЩІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ГЕОМЕТРИЧНОГО МАТЕРІАЛУ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ДИСЛЕКСІЄЮ.....	186
Ревуцька О.В., Бредун Т.В. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ВЕКТОРИ В КОРЕКЦІЇ ЗУБОЩЕЛЕПНИХ, МІОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ТА МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ.....	190
Рябич Т.Г. МІЖСОБИСТІСНІ СТОСУНКИ ПІДЛІТКІВ З АУТИСТИЧНИМ СПЕКТРОМ ПРОЯВІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	194
Сасенко Т.А., Шульженко Д.І. ДИЗОНТОГЕНЕЗ ПСИХОМОТОРНОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА.....	199
Самойленко І.О. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У СПІВПРАЦІ ФАХІВЦІВ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ: ВІРТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ВЗАЄМОДІЇ.....	203
Сахарнацька О.М. РОЗВИТОК СЛУХО-МОВЛЕННЄВОЇ УВАГИ ТА ПАМ'ЯТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗПР.....	207
Синиця А.О. КЛІНІКО-ПСИХО-ЛОГОПЕДИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ З ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ.....	212
Сичова Є.І. ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	217
Старинська О.В. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ООП.....	220
Стасюк Д.М. МОДЕРНІЗАЦІЯ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ООП ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	223
Страханова Г.В. ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ.....	228
Стребна О.В., Роздорожня В.В. ПІДТРИМКА ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ОНЛАЙН-НАВЧАННІ.....	232
Супрун Д.М. ПИТАННЯ ІНТЕГРАЦІЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ ПРИ ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	237
Філіпова І.В. ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ОПАНУВАННЯ НАВИЧКОЮ ПИСЬМА.....	242
Федоткіна Л.А. НАДАННЯ КОМПЛЕКСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ДІТЯМ З ПОРУШЕННЯМ РОЗВИТКУ.....	245
Форостян О.І., Кібкало Д.С. КОРЕКЦІЙНА РОБОТА З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	251

Фроленкова Л.М. РОЗВИТОК ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМ ІНТЕЛЕКТУ.....	255
Хрипун Д.М., Стасюк І.М. КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТПМ.....	258
Чабан О.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ.....	261
Чайка Г.С. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ СОЦІАЛЬНИХ РОЛЕЙ УЧНЯМИ З ООП.....	264
Чала Т.І. РОЛЬ БЛАГОДІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	268
Черненко А.Д. СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ НАВИЧКИ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	271
Черніченко Л.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	274
Чопік О.В. ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	277
Чупахіна С.В. ДІАГНОСТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЛОГОПЕДІВ ...	282
Шевченко Т.Я. ОСОБЛИВОСТІ ПРОДУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ТРУДНОЩАМИ У НАВЧАННІ.....	287
Щавлінська В.Ю., Осокіна Я.В. ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ КОРЕКЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОМУ СУПРОВОДІ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	291
Юдіна О.В. ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	294
Яценко А.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА КОРЕКЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПОМІРНИМ СТУПЕНЕМ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОРУШЕННЯ.....	301

Спеціальна психологія

Бабяк О.О. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ППС В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	305
---	------------

Валько Т.І. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УЯВЛЕНЬ ПРО СІМ'Ю ВИХОВАНЦІВ ЗАКЛАДІВ ІНТЕРНАТНОГО ТИПУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	309
Васенко Г.А. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	312
Гончарова Ю.О. НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИЩИХ ПСИХІЧНИХ ФУНКЦІЙ ДІТЕЙ З ПОРУШЕНИМ ІНТЕЛЕКТОМ...	314
Дрозд Л.В. АСПЕКТИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	318
Казаннікова О.В. РОЛЬ ПСИХОДІАГНОСТИКИ У ПЕРВИННІЙ ОЦІНКІ СТАНУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	322
Константинов Д.С. ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	325
Крикун Ю.С. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОНСТРУКТИВНОГО ПРАКСИСУ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ ..	328
Левченко Т.Ю. ПРОВЕДЕННЯ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИМ ЦЕНТРОМ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІNKИ РОЗВИТКУ ДИТИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ НОВІТНІХ ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДИК.....	331
Ляшко В.А. ПРОВЕДЕННЯ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИМ ЦЕНТРОМ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІNKИ РОЗВИТКУ ДИТИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ НОВІТНІХ ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДИК.....	337
Мазур Д.В. ЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	340
Майор В.Ф., Яковлева С.Д. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ТРУДНОЦАМИ У НАВЧАННІ	345
Романенко О.В. ПСИХОЛОГІЧНА ПРОСВІТА В СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	351
Соколова Г.Б., Сладкова А.М. НАПРЯМКИ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ФАХІВЦІВ З РОДИНАМИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	355
Соколова Г.Б., Поворознюк А.П. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ.....	359
Тищенко О.М. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОМОТОРИКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	363

Шульженко Д.І. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОКОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З АУТИСТИЧНИМ СПЕКТРОМ РОЗЛАДІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	366
Яковлева С.Д. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕНИМ ІНТЕЛЕКТОМ.....	374

Спеціальна педагогіка**УДК 37.014.1****Анісімова О.Е.**

*кандидатка педагогічних наук, доцентка
кафедри педагогіки та психології
дошкільної та початкової освіти
Херсонський державний університет
м. Івано-Франківськ, Україна*

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З
ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ**

Інтеграція сучасного українського суспільства в європейську спільноту вимагає забезпечення соціального захисту своїх громадян. В першу чергу це стосується тих, хто найбільше цього потребує.

В основу Державного стандарту дошкільної освіти (Базового компоненту) покладено загальні демократичні принципи суспільного життя. Серед яких соціально-педагогічне партнерство учасників освітнього процесу: засновників, батьків або осіб, які їх замінюють, працівників, керівників, фахівців закладів дошкільної освіти.

Дітям раннього та дошкільного віку притаманні свої неповторні й індивідуальні особливості. Вони мають власні характеристики, темп різних видів діяльності, можливості та труднощі. З метою створення оптимальних умови для розвитку кожної дитини, педагоги мають вчасно помітити відповідні показники для надання професійної та фахової допомоги. Охоплення дітей з особливими освітніми потребами усіма рівнями освіти передбачає певну організацію системи навчання.

У Законі України «Про освіту» зазначено: «Особа з особливими освітніми потребами – це особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту» [3].

Освітні труднощі у дітей дошкільного віку можуть бути пов'язані з розумовим розвитком: нестійка пам'ять, порушення уваги, уповільнений темп розуміння навчального матеріалу. На якість навчання впливають такі емоційні показники: підвищена збудливість, тривожність, пригнічений настрій, дратівливість та страхи різного виду. Серед поведінкових характеристик – агресивність, некерованість та грубість у діях тощо.

Комунікативність, яка суттєво впливає на хід освітнього процесу, може знижуватися за рахунок підвищеної вразливості, замкнутості, неадекватних образ та претензій. Тяжкі неврологічні розлади можуть супроводжуватися порушенням сну, підвищеною стомлюваністю, нав'язливою руховою активністю.

У разі, коли дитина вчасно отримує фахову підтримку логопеда, практичного психолога, педіатра, з'являється можливість подолати освітні труднощі. Легкі прояви порушень з часом зникатимуть.

Альфред Адлер, який ґрунтовно досліджував взаємодію дорослого з дитиною, назвав визначальні у цьому контексті поняття «рівність», «співробітництво», «партнерство». Він наголошував на важливості поваги до індивідуальності дитини. На самосвідомість дитини впливає те, наскільки її люблять та поважають.

Педагог закладу дошкільної освіти займає позицію фасилітатора розвитку дитини. Для цього треба ставитися до неї як до самодостатньої особистості, спілкуватися шанобливо; навчати, уникаючи ситуацій, що принижують її.

Відповідно до вимог програми виховання і навчання дітей педагогічні працівники повинні спрямовувати зусилля дитини на досягнення освітніх успіхів, організовувати навчальну діяльність із урахуванням їх можливостей. Дитина з особливими освітніми потребами має отримувати постійну чи тимчасову підтримку в освітньому процесі. Вихователь ЗДО поєднує завдання програми розвитку дітей з вимогами Базового компонента дошкільної освіти для успішної реалізації корекційно-розвиткових цілей [1].

Педагогічний супровід навчання дітей з особливими освітніми потребами передбачає психологічну готовність. Гуманістичний світогляд, толерантність, любов до дитини, позитивна професійна мотивація відіграють провідну роль.

Готуватися до інклюзивного освітнього процесу мають як майбутні вихователі закладів дошкільної освіти, так і педагоги з досвідом професійної діяльності.

Педагогам дошкільної галузі необхідно володіти необхідними фаховими компетентностями та позбутися упереджень щодо інклюзії. Вони прогнозують та здійснюють певний рівень підтримки, враховуючи труднощі дитини, що заважають їй засвоювати навчальний матеріал. Головне завдання педагога, який працює з такими дітьми – надати допомогу, показати перспективу, вселити віру в успіх. Висловлювання дорослого не повинні містити діагноз та прогноз подальшої долі дитини.

Вихователю слід завжди бути ініціатором пропозиції співробітництва, але не прямою вказівкою щодо певного способу вирішення освітнього завдання, а розкриттям перед дитиною можливостей самостійного опанування навчальної ситуації. Адже що підтримка – це допомога, а не опіка. Характер цієї допомоги, її зміст і якість залежать від визначеного рівня підтримки. Вихователь має не робити за дитину, а стимулювати її до діяльності й самостійності. Ефективність психолого-педагогічного супроводу та зміст його корекційно-розвиткової складової залежать від того, наскільки вихователь розуміє причини труднощів, структуру порушення та його вплив на цілісність особистості дитини [2].

Педагогічний колектив закладу дошкільної освіти здійснює просвітницьку діяльність з батьками та родинами своїх вихованців, оскільки вони є активними учасниками освітнього процесу.

Важливо не допускати авторитарного стилю спілкування, власного ствердження за рахунок дитини, егоцентричного виховання або гіперопіки. Членам родин необхідно ставитися до дитини як до рівноправного члена сім'ї із притаманними їй правами та обов'язками.

Для розв'язання конфліктних ситуацій батькам, як і педагогам, слід домовлятися з дитиною так, щоб результати розмови задовольняли всіх учасників конфлікту. Вони мають підтримувати позитивний образ «Я», вміти активно слухати, чути те, що малюк хоче сказати, виявляти щирю любов у стосунках з ним, висловлювати почуття та використовувати доступні для розуміння слова.

З дитиною треба спілкуватися відверто, щиро, уникаючи пустих обіцянок.

Узгодженості колективу закладу дошкільної освіти та родин вихованців потребує період підготовки до шкільного життя: пояснювати дитині правила та норми, з якими дитина зіткнеться у школі; дотримуватися раціонального розпорядку дня майбутнього першокласника; намагатися попереджувати проблеми адаптаційного етапу навчання у школі. Важливою умовою ефективності інклюзивного навчання та професійної діяльності вихователя є командна взаємодія з іншими членами команди психолого-педагогічного супроводу.

Здійснення інклюзивної освіти потребує організації належного педагогіко-психологічного супроводу усіх учасників освітнього процесу: дітей та фахівців різних напрямків, батьків, адміністрації. Злагоженість та партнерська взаємодія колективу однодумців забезпечують успішну діяльність закладу дошкільної освіти з інклюзивним навчанням.

Список використаних джерел:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Буйняк М., Миронова С. Інклюзивна група в дитячому садку: що робить вихователь. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2022. № 2. <https://emetodyst.expertus.com.ua/?mid=39627>
3. Закон України «Про освіту». https://urst.com.ua/download_act/pro_osvitu